

KNNV
vereniging voor veldbiologie

Programma lezingen '23/'24 Natuurmuseum Brabant

elke tweede dinsdag van de maanden oktober t/m maart

Lezingen in Natuurmuseum Brabant

Al jaren bundelen Natuurmuseum Brabant, KNNV Tilburg en Astronomische Vereniging Wega Tilburg hun krachten in een reeks afwisselende, gratis lezingen, volgens het concept "elke tweede dinsdag van de donkere maanden". De verenigingen organiseren sprekers uit hun vakgebied, het museum biedt een passende plek.

Ook dit seizoen biedt weer zes heel verschillende avonden met actuele en boeiende onderwerpen. Alle lezingen starten om 20.00 uur in het museum-theater, het museumcafé is vanaf 19.30 uur geopend. En de toegang blijft ook dit jaar **gratis!**

Natuurmuseum Brabant | Spoorlaan 434 | Tilburg

Programma

- 10-10** Wim Holwerda
De zon en verbetering van ons (leef) klimaat
- 14-11** Marco Renes
Boerenlandvogels, blijven ze in Brabant?
- 12-12** René Krekels
Bedgeheimen van kleine dieren
- 09-01** Paul van Wielink
Hoe staat het met onze insecten?
- 13-02** Arjan Kievits
Deep Space Communicatie
- 12-03** Rob Vereijken
40 jaar (planten)leven op kerkhoven

"Een beetje stiekem, soms in het donker, voltrekt zich de voortplanting van de kleine dieren. Maar de strijd der seksen verloopt vaak allesbehalve rustig."

Lezing: Bedgeheimen van kleine dieren op 12 december

"Heb je je ooit afgevraagd hoe de ruimtesonde New Horizons zijn foto's van de dwergplaneet Pluto naar de aarde gestuurd heeft?"

Lezing: Deep Space Communicatie op 13 februari

"Er leeft meer op de kerkhoven dan je denkt!"

Lezing: 40 jaar (planten)leven op de kerkhoven op 12 maart

Lezingen 2023/2024

De zon en verbetering van ons (leef)

klimaat

Wim Holwerda

We kunnen er volop van genieten: de zon. Op vakantie, op een terras, -of van onze zonnepanelen. Maar de zon heeft nog zoveel meer te bieden. Zonlicht voor het verkrijgen van schoon drinkwater bijvoorbeeld, of bij onderzoek naar materialen voor de ruimtevaart (zoals een hittedek).

Vanavond neemt Wim Holwerda je mee naar Almería, naar het Plataforma Solar: het grootste onderzoeks-, ontwikkelings- en testcentrum in Europa. Hier wordt al op grote schaal energie opgewekt door middel van zonnecollectoren en energiecentrales, waarbij het zonlicht wordt opgevangen en gebundeld met grote spiegels. Een prachtig inblik in de praktische toepassingen van de zon!

10.10

Hoe staat het met onze insecten?

Paul van Wielink

Het gaat niet goed met de Nederlandse en Noord-Brabantse natuur, en de gevolgen zijn enorm. We wisten al lang dat bijen en dagvlinders het moeilijk hebben, maar hetzelfde geldt ook voor kevers en nachtvlinders.

Paul van Wielink doet al meer dan 25 jaar gestandaardiseerd onderzoek naar insecten in natuurgebied De Kaaihoek, pal ten westen van Tilburg. Het onderzoek leverde een schat aan informatie op. In deze lezing vertelt Van Wielink, die meerdere onderscheidingen kreeg voor zijn werk, op karakteristieke wijze over wat er aan de hand is met de insectenstand en de mogelijke oorzaken van de aangetoonde achteruitgang.

09.01

Boerenlandvogels, blijven ze in

Brabant?

Marco Renes

Het wordt steeds stiller op de akkers, graslanden en erven. Dit boerenland is het leefgebied voor tal van bijzondere vogelsoorten die alleen daar kunnen leven: weidevogels als de kievit, grutto en wulp en akkervogels zoals patrijs en gele kwikstaart, maar ook soorten als steenuil, kerkuil en boerenzwaluw. En helaas staan al deze soorten op de rode lijst en kunnen ze wel wat hulp gebruiken. Die hulp krijgen ze al jarenlang van veel vrijwilligers, agrariërs en erfgenamen binnen diverse netwerken, gecoördineerd en gesteund door Brabants Landschap. Maar is dat voldoende om de soorten voor Brabant te behouden?

14.11

Deep Space Communicatie

Arjan Kievits

Heb je je ooit afgevraagd hoe de ruimtesonde New Horizons zijn foto's van de dwergplaneet Pluto naar de aarde gestuurd heeft? Of hoe het contact met de twee Voyager-ruimtesondes wordt onderhouden?

Het mag duidelijk zijn dat er nogal wat bij komt kijken bij ruimtecommunicatie: die moet enorme afstanden overbruggen, betrouwbaar én veilig zijn. Om te begrijpen hoe we dat voor elkaar krijgen, worden in deze lezing de basisbegrippen van radiocommunicatie kort toegelicht, samen met een stukje digitale communicatie. Er komt wat techniek aan bod, we gaan ook nog een beetje rekenen. En er wordt een uitstapje naar Wi-Fi gemaakt, wat iedereen natuurlijk kent.

13.02

Bedgeheimen van kleine dieren

René Krekels

Een beetje stiekem, soms in het donker, voltrekt zich de voortplanting van de kleine dieren. Maar de strijd der seksen verloopt vaak allesbehalve rustig. Zowel de mannetjes als de vrouwtjes hebben zo hun eigen belangen en trucjes. Waarom bewegen die vuurjuffers zo ritmisch in hun liefdevolle en hartvormige paringswiel? Zijn de vrouwtjes van de gele mestvliegen echt overgeleverd aan opdringerige mannen op de koeienvlaai, en welke knipperlichtrelaties hebben kevers in de hellingbossen? De antwoorden komen vanavond allemaal voorbij op het witte doek. Zo kun je de bedgeheimen van kleine dieren meeleven, mét bijbehorende onthullende beelden en voorzien van passende muziek. Je kijkt voortaan net even anders naar die kleine dieren!

12.12

40 jaar (planten)leven op kerkhoven

Rob Vereijken

In 1983 bezocht Rob Vereijken 41 kerkhoven in Midden-Brabant. Dat leverde toen al bijzondere vondsten op. Nu, veertig jaar later, heeft hij het onderzoek herhaald. Zou er een verandering zijn opgetreden in de plantengroei, of is alles hetzelfde gebleven?

Kerkhoven en begraafplaatsen herbergen vrijwel altijd veel meer plantensoorten dan je zou verwachten. Welke soorten nu juist op bepaalde plaatsen te vinden zijn en waarom, vertelt Rob tijdens de lezing van vanavond. Hij maakt ook een klein uitstapje naar ander leven dat zich goed op het kerkhof weet te handhaven, want er zijn ook (korst)mossen, vogels en insecten die zonder kerkhoven een zwaar leven zouden hebben.

12.03

